

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do podręcznika *Między nami* dla klasy 7

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
* dopisuje skojarzenia do słowa „źródło” * opisuje ilustrację	* wyjaśnia, czym jest motto	* podaje dosłowne i przenośne znaczenie słów	* objaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje opowiadanie inspirowane ilustracją, w którym mottem będzie wybrany związek frazeologiczny
* określa nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * posługuje się terminami związanymi z liryką	* opisuje świat stworzony przez Boga oraz obraz Stwórcy ukazanego w wierszu * odróżnia pieśń od hymnu	* analizuje budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich funkcje	* wypowiada się na określony temat, formułując trafne argumenty	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego
* formułuje pytania do obrazu * rozpoznaje rodzaj dzieła malarskiego	* redaguje opis obrazu według schematu * wie, co to jest symbol	* odczytuje i wyjaśnia symboliczne znaczenie detali i barw obrazu	* redaguje kilkunastominutową wypowiedź na temat analizowanego dzieła	* wypowiada się na temat innych obrazów i autorów podejmujących tematykę związaną z aktem stworzenia
* odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski * dzieli wyraz na sylaby	* dostrzega różnicę między wymową a pisownią * zna funkcję litery „i” w sylabie i wskazuje ją w przykładach	* sprawnie posługuje się terminami fonetycznymi i samodzielnie wykonuje zadania	* tworzy z dłuższych wyrazów inne słowa	

<ul style="list-style-type: none"> * w przeczytanym tekście rozpoznaje cechy mitu * opowiada o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> * łączy postać z konkretnym wydarzeniem * w formie piktogramów przedstawia etapy stworzenia człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje zachowanie bohaterów * ocenia postępowanie Prometeusza * redaguje charakterystykę postaci zasługującej na miano bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli Prometeusza w dzisiejszym świecie * analizuje poziomy życia uczuciowego w kontekście własnych potrzeb 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje listę współczesnych postaci, które można by nazwać Prometeuszem
<ul style="list-style-type: none"> * wie, czym jest frazeologizm * omawia źródła frazeologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * dopasowuje frazeologizm do znaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> * porządkuje frazeologizmy, stosuje je w wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> * w dostępnych źródłach szuka informacji o pochodzeniu frazeologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy „Klasowy słownik frazeologiczny” zawierający, oprócz typowych informacji, ilustracje
<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie schematu wymienia narządy mowy uczestniczące w powstawaniu głosek 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia rodzaje głosek i wypowiada się na temat różnic w ich powstawaniu 	<ul style="list-style-type: none"> * rozumie rozbieżności między mową i pisownią 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla hasło reklamowe 	
<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady tworzenia tezy, argumentu i kontrargumentu 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy tezę, argument i kontrargument 	<ul style="list-style-type: none"> * zgadza się lub polemizuje z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy krótki tekst argumentacyjny na wybrany temat
<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega rozbieżności między wymową a pisownią 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje wymowę wyrazów i nazywa zachodzące zjawiska fonetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje niepoprawną formę wymawiania wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> * bezbłędnie nazywa rodzaje upodobień 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje plansze prezentujące poznane zjawiska fonetyczne
<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia bohaterów utworu * wie, czym jest neologizm 	<ul style="list-style-type: none"> * układa wydarzenia zgodnie z chronologią * opowiada treść na podstawie przeczytanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje sposób przedstawienia Stwórcy w utworze B. Leśmiana i J. Kochanowskiego * charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje cechy ballady w poznanym tekście * tworzy neologizmy 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat poruszonej w tekście problematyki egzystencjalnej

	* odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych	narratora * omawia budowę wiersza; wskazuje środki stylistyczne		
* czyta tekst z podziałem na role * wskazuje tekst główny i poboczny, cechy dramatu	* określa problematykę utworu * wymienia zagrożenia, o jakich mówi treść utworu	* omawia postawę bohaterów * wypowiada się na temat niebezpiecznego pomysłu robota	* wymyśla dalsze zdarzenia z udziałem bohaterów sztuki	* wypowiada się na temat filmów i tekstów literackich podejmujących problematykę przejęcia przez maszyny kontroli nad człowiekiem
* wie, na czym polega akcent wyrazowy i zdaniowy	* stosuje reguły akcentowania wyrazów	* w wyrazach zaznacza sylabę akcentowaną	* czyta tekst, stosując poznane zasady dotyczące akcentowania wyrazów	
* tworzy rodzinę wyrazu * zna podstawowe terminy związane ze słowotwórstwem	* od wyrazu podstawowego tworzy wyraz pochodny, * wydziela w słowie rdzeń * wymienia oboczności	* tworzy ciągi wyrazów połączone relacjami słowotwórczymi * dokonuje analizy słowotwórczej prostych przykładów	* wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo * do dowolnych słów zapisuje wyrazy pokrewne, tworząc rodzinę	* dokonuje analizy słowotwórczej wszystkich wyrazów
* wie, jak się tworzy tezę, hipotezę, argument i kontrargument	* zna zasady tworzenia rozprawki * przygotowuje schemat pracy * tworzy argumenty i kontrargumenty do tez oraz hipotez	* redaguje różne wstępy do rozprawki (teza potwierdzająca lub zaprzeczająca) * wśród przygotowanych tematów znajduje te, które mogą być tematem rozprawki	* pisze rozprawkę na wybrany temat, odwołując się do wybranych lektur obowiązkowych	* tworzy listę ciekawych tematów rozprawek
* wie, że nowe wyrazy	* stosuje poznane	* dzieli wyrazy na		* dopasowuje znaczenie do przedrostka

powstają poprzez dodawanie do nich formantów	rodzaje formantów * zna i stosuje zasadę pisowni przedrostków	podstawę słowotwórczą i formant, nazywa rodzaj formantu	* wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	
* omawia treść wybranych trenów * zna okoliczności powstania utworów * wymienia cechy gatunkowe trenu	* określa sytuację podmiotu lirycznego * omawia obrazy poetyckie	* analizuje i interpretuje utwory * sporządza notatkę * recytuje wybrany tren	* zauważa i wyjaśnia nawiązania do literatury antycznej	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości (w szczególności „Trenów”) Jana Kochanowskiego
* omawia treść przeczytanego utworu * rozpoznaje apostrofę	* tworzy plan wydarzeń * wypowiada się na temat wiersza	* wypowiada się na temat emocji * opisuje rzeźbę	* tworzy rozprawkę na temat podróży	* przypomina w dowolnej formie mit dotyczący tułaczki Odyseusza
* przedstawia treść przypowieści * określa elementy świata przedstawionego	* ocenia postępowanie bohaterów * omawia cechy gatunkowe przypowieści	* zapisuje argumenty przemawiające za nazwaniem utworu przypowieścią	* wskazuje uniwersalny charakter utworu * układa zdania ze związkiem frazeologicznym	* redaguje opowiadanie rozgrywające się współcześnie, zainspirowane przypowieścią o synu marnotrawnym
* zna i posługuje się podstawowymi pojęciami dotyczącymi wyrazów złożonych	* zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy	* zna typy skrótów, skrótowców i określa ich funkcje w tekście	* zna zasadę pisowni dotyczącą wyrazów złożonych	* wymyśla skróty, skrótowce nazywające przedmioty na ilustracji; układa z nimi zdania w różnych formach, stosując poprawny zapis
* zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie i zgrubienie * tworzy własne przykłady	* dostrzega różnicę między wyrazem neutralnym a nacechowanym ekspresyjnie	* rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie i używa w wypowiedziach	* uzupełnia związki frazeologiczne odpowiednimi wyrazami	* tworzy tekst, wykorzystując wyrazy nacechowane ekspresyjnie

* tworzy argumenty do tematu rozprawki	* gromadzi informacje do tematu rozprawki	* sporządza plan rozprawki, pamiętając o trójdzielnej kompozycji	* pisze rozprawkę, zwracając uwagę na logiczny sposób argumentowania	* redaguje rozprawkę na dowolny temat, odwołując się do znajomości lektur obowiązkowych
* rozumie pojęcia: eufemizm i prozaizm * wyjaśnia znaczenie prostych eufemizmów i prozaizmów	* wskazuje omawiane pojęcia w związkach wyrazowych, tekstach poetyckich	* interpretuje treść wiersza w związku z omawianym tematem	* wymyśla własne przykłady eufemizmów, prozaizmów i stosuje je w wypowiedziach	
* rozpoznaje części mowy * dzieli je na odmienne i nieodmienne * zna części zdania	* wyszukuje w tekście zdania pojedyncze i wykonuje ich wykresy * tworzy zdanie do wykresu	* układa zdanie pojedyncze z podanych części mowy	* przygotowuje plakat dotyczący podstawowych wiadomości ze składni	
* analizuje treść zasady dotyczącej pisowni „nie” * stopniuje przymiotnik i zapisuje go z przeczeniem	* tworzy rzeczowniki od przymiotników i zapisuje je z przeczeniem	* wyjaśnia pisownię wyrazów	* uzupełnia tekst dyktanda zgodnie z poznaną zasadą ortograficzną	* tworzy tekst dyktanda (zestaw ćwiczeń ortograficznych) odpowiedni do poznanych zasad
* omawia znaczenie słowa: homonim * przedstawia treść wiersza	* zapisuje znaczenia homonimów * układa zdania, wykorzystując kilka znaczeń słów	* dopisuje do poszczególnych wyrazów słowa, będące homonimami	* układa tekst z dowolną liczbą homonimów	* przygotowuje reklamy produktów, wykorzystujące homonimy i dowcipy językowe
* omawia treść przeczytanego artykułu	* rozpoznaje charakterystyczne cechy	* wypowiada się na temat cech felietonu	* bierze udział w dyskusji na temat	* przygotowuje dowolną reklamę

* odróżnia informacje od opinii	tekstu publicystycznego	zauważonych w tekście	ograniczenia wolności przez reklamy	
* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego	* analizuje budowę wiersza	* wypowiada się na temat odpowiedzialności za wypowiedziane słowa przysięgi	* wykonuje biogram graficzny dotyczący życia i twórczości Adama Mickiewicza	* wykonuje mapę mentalną zawierającą najważniejsze wydarzenia ukazane w balladzie i inne informacje dotyczące utworu
* rozpoznaje czasownik w formie osobowej i nieosobowej * tworzy obie formy czasownika * dostrzega różnicę między rodzajami imiesłów	* określa formy gramatyczne czasownika * rozpoznaje rodzaje imiesłów * tworzy imiesłowy	* określa formy imiesłów przymiotnikowych * poprawnie zapisuje „nie” z imiesłowami	* poprawia treść zdań z błędnie użytymi imiesłowami	* bezbłędnie wykonuje zadania dotyczące imiesłów
* omawia schemat redagowania opisu sytuacji * opisuje obraz	* gromadzi słownictwo potrzebne do opisu sytuacji przedstawionej na obrazie	* wykorzystując zgromadzone słownictwo, redaguje sytuację przedstawioną na obrazie	* redaguje opis sytuacji, której był świadkiem, a wybrana sytuacja zrobiła ogromne wrażenie	* redaguje dodatkowy opis wybranej sytuacji
* odróżnia zadanie pojedyncze od złożonego * wskazuje w zdaniach orzeczenie * z pomocą rysuje wykresy zdań złożonych * rozpoznaje imiesłowy równoważnik zdania	* ze zdań pojedynczych tworzy wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * samodzielnie rysuje wykresy zdań z imiesłowowym	* przekształca zdania * poprawia błędy w wypowiedzeniach	* tworzy własne przykłady zdań * stosuje zasadę interpunkcyjną dotyczącą omawianego rodzaju wypowiedzeń	* bezbłędnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia gramatyczne

	równoważnikiem zdania			
* omawia treść zasady interpunkcyjnej * rozpoznaje spójnik	* uzupełnia tekst przecinkami * tworzy zdania złożone z podanym spójnikiem	* redaguje tekst na temat przeczytanej bajki, używając wypowiedzeń złożonych	* przekształca zdania, stosując zasadę ortograficzną	* redaguje wywiad z przecinkiem
* przedstawia treść wiersza * porządkuje informacje * opisuje obraz	* odtwarza przebieg wydarzeń * przedstawia i charakteryzuje bohaterkę	* wskazuje treści nawiązujące do średniowiecza * wypowiada się na temat sławnych Polek	* redaguje notatkę o postaci	* redaguje treść przemówienia uzasadniającego wybór Emilii Plater na patronkę szkoły lub ulicy
* omawia treść przeczytanego fragmentu * recytuje wiersz * wie, czym są inwokacja i przerzutnia	* wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, sytuacji i uczuć	* omawia kontekst historyczny utworu (Rzeczpospolita Obojga Narodów)	* wypowiada się na temat kultu Matki Boskiej i wydarzenia z życia Mickiewicza, o którym wspomina w utworze ”	* porównuje fragment eposu Homera z <i>Inwokacją</i> pod kątem budowy
* przedstawia treść wydarzeń * wypowiada się na temat głównego bohatera i wymienia jego cechy	* charakteryzuje bohatera * redaguje ogłoszenie * wymienia cechy gatunkowe noweli; zna wydarzenie stanowiące punkt kulminacyjny	* na podstawie zebranych informacji tworzy CV * redaguje artykuł do gazety lub rozprawkę dotyczącą noweli	* redaguje opis przeżyć bohatera w określonej sytuacji * opisuje dalsze losy Skawińskiego ”	* wypowiada się na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza lub ekranizacji noweli